

B**0109**

Total No. of Questions - 16

Regd.

Total No. of Printed Pages - 4

No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part - II**SANSKRIT, Paper - I**

(Second Language)

Time : 3 Hours**Max. Marks : 100****Note :-**

- (1) All questions should be attempted.
- (2) Question Nos. 1, 2 & 3 should be answered in the medium of instructions of the candidate.
- (3) The remaining questions should be answered in Sanskrit (Devnagari Script) only.
- (4) The bits of a question should be attempted together.

सूचना :-

- (1) सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।
- (2) प्रथम, द्वितीय, तृतीय प्रश्नान् विहाय अन्ये प्रश्नाः संस्कृतभाषयैव (देवनागरी लिप्या) समाधेयाः ।
- (3) अंशयुक्तस्य प्रश्नस्य अन्तर्गतांशाः एकत्रैव समाधेयाः ।

B-0109-187964
10-0109-187964

- I. एकं श्लोकं पूरयित्वा, तस्य भावं लिखत। 1×6=6
- (1) कुसुमस्तबकस्येव.....वा ।।
- (2) दानं गतिर्भवति ।।
- II. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त। 1×6=6
- (1) ग्राहग्रस्तं गुरुम् अर्जुनः कथम् अरक्षत्? गुरुः तस्मै किम् अदात्?
- (2) कृष्णबलरामयोः विद्याभ्यासं, ताभ्यां दत्तां गुरुदक्षिणां च वर्णयत।
- III. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त। 1×6=6
- (1) कीर्तिसेनायाः वीरतां सोदाहरणं विशदीकुरुत।
- (2) दशरथश्रेष्ठकुमारयोः वृत्तान्तं लिखत।
- IV. चतुर्णां प्रश्नानां समाधानानि लिखत। 4×2=8
- (1) निपुणः चेत् वणिक् किं कृत्वा सुखी भवति?
- (2) हीरालक्ष्मि माता कति रोटिकाः निर्मितवती?
- (3) एकदा नीलाम्बा कां दृष्टवती?
- (4) राजा सुकृतशर्मा एकदा किम् अचिन्तयत्?
- (5) संजीवस्य पिता किमभिधाय राजीवम् अभ्यनन्दत्?
- (6) अब्दुल कलामः कैः पुरस्कारैः सम्मानितः?
- (7) पेटिका कः पूरिता आसीत्?
- (8) संजीवः कुत्र निवसति? विद्यालयं च सः कथमागच्छति?
- V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत। 2×3=6
- (1) रक्षसां मिहान्यासन् सहस्राणि चतुर्दश।
- (2) ग्राहं हत्वा मोक्षयध्वं माम्।
- (3) लीलामनुष्य हे विष्णो युवयोः करवाम किम्?
- (4) ततो विद्म्य मां गत्वा वैकुण्ठं पृच्छतं युवाम्।
- VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत। 2×3=6
- (1) किं त्वं सोमप्रतं प्रजापतिं जेतुमुद्यतः?
- (2) मनो हि प्रेत्यासन्नायां शुभप्राप्तौ पूर्वं प्रसीदति।
- (3) सत्यं द्यौलुरेवासि।
- (4) राजन्! श्रवणोऽस्मि नाम्ना।
- VII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त। 2×3=6
- (1) मौनं केषां कुत्र च विभूषणम्?
- (2) महीपतिः दशरथः किं कर्तुम् ऐच्छत्?
- (3) नारद-तुम्बुरौ परस्परं निन्दन्तौ किं अकुरुताम्?
- (4) मन्दः अपि किम् अध्यैषि?

VIII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त ।

2×3=6

- (1) मन्त्री नागार्जुनः कीदृशः?
- (2) टिट्ठिभदम्पती कुत्र प्रतिवसतः स्मः?
- (3) राजन्यपुत्री शिबेः भार्या किमकरोत्?
- (4) जगदीशः कस्मिन् मनः अधात्?

IX. एकेन पदेन समाधत्त ।

5×1=5

- (1) कः पशुः भवति?
- (2) रामः कस्य शासनात् चित्रकूटे न्यवसत्?
- (3) सुरगायनौ कौ?
- (4) का स्वल्पे जीवितकाले अनल्पं पुण्यमार्जितवती?
- (5) यमस्य दयिता पुरी का?

X. एकेन पदेन समाधत्त ।

5×1=5

- (1) चिरायु भूपतेः मन्त्री कः?
- (2) कः दुर्जयः?
- (3) श्येनः कम् अन्वधावत्?
- (4) जगदीशः किं शास्त्रं प्रति आकृष्टः अभवत्?
- (5) दशरथस्य इषुणा कः हतः?

XI. संवित्परीक्षा – अधोनिर्दिष्टकथां पठित्वा, प्रश्नान् समाधत्त

5×1=5

पुरा धारानगर्या कश्चित् कर्षकः एकाम् अद्भुतां कुक्कुटीम् अपालयत् । सा कुक्कुटी प्रतिदिनं एकैकं सुवर्णमयम् अण्डं ददाति स्म । तेन सः कर्षकः अतीव धनवान् अजायत । प्रतिदिनं सुवर्णं प्राप्नुवतः अपि तस्य लोभः अतीव अवर्धत । एकदा सः अचिन्तयत् दिने दिने स्वल्पमात्रस्य सुवर्णस्य प्राप्त्या प्रयोजनं नास्ति । अतः कुक्कुट्याः उदरात् सर्वमपि सुवर्णम् एकदैव ग्रहीष्यामि । तथा निश्चित्य कर्षकः कुक्कुटीं हत्वा तस्याः उदरम् अपाटयत् । तस्मिन् तु एकम् अण्डम् अपि न आसीत् । कर्षकस्य अतिलोभेन स्वर्णदायिनी कुक्कुटी विनष्टा ।

नीतिः— अतिलोभात् जनः विनश्यति ।

- (1) कर्षकः काम् अपालयत्?
- (2) कुक्कुटी प्रतिदिनं किं ददाति स्म?
- (3) तथा निश्चित्य कर्षकः किम् अकरोत्?
- (4) केन कुक्कुटी विनष्टा?
- (5) अस्याः कथायाः का नीतिः?

964

XII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं विघटयत।

- (1) कवीन्द्रः (2) परमेशः (3) महौषधिः (4) प्रत्युपकारः
(5) गायकः (6) केऽपि (7) गुरूपदेशः (8) भानोऽत्र

4×2=8

XIII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं सन्धत्त।

- (1) गज + आननः (2) महा + उत्सवः
(3) मम + एव (4) अभि + आगतः
(5) तौ + अत्र (6) गुप्तो + अव
(7) धातृ + ऋणम् (8) वाणी + एका

4×2=8

XIV. द्वयोः शब्दयोः अन्त-लिङ्ग-वचनमात्रनिर्देशसहितं रूपाणि लिखत।

- (1) भानु (2) नदी (3) वन

2×4=8

XV. द्वयोः धात्वोः निर्दिष्टानि लकाररूपाणि लिखत।

- (1) गमिष्यति (2) अपठत् (3) लिखतु (4) वर्धते

2×3=6

XVI. संस्कृतभाषया अनुवदत।

- (1) Education gives humility.
(2) Scholar is worshipped everywhere.
(3) India is the land of work.
(4) The Universe is one family.
(5) I am going to college.

5×1=5